WASHINGTON D C

1893 — 1973
80 років
Служби Народові

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
— Тел. з Нью Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5837

РІК LXXX. Ч. 174. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЬЮ ЙОРК ЧЕТВЕР, 20-го ВЕРЕСНЯ 1973 ЦЕНТІВ 15 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK THURSDAY, SEPTEMBER 20, 1973 No. 174 VOL. LXXX.

ПОВІДОМЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ КОМІСІЇ ДРУГОГО СКВУ

1. Другий Світовий Конгрес Вільних Українців відбудеться в днях від 1 - 4 листопада 1973 р. в Торонті, Канада. Усі наради Другого Конгресу СКВУ, включно з конгресовим бенкетом, відбуватимуться у приміщеннях готелю Four Seasons - Sheraton Hotel, 123 Queen St. W., Toronto 1, Ontario, Canada, тел.: (416) 361-1000. Святкове відкриття Конгресу відбудеться в четвер, 1 листопада ц.р., о год. 7-ій увечорі.

2. У суботу, 3 листопада ц.р., в тому ж самому готелі в залі Grand Ballroom о год. 6:30 увечорі буде Конгресовий бенкет і баль. Квитки вступу — $25.00.

3. На закінчення Другого СКВУ відбудеться в найбільшій залі Торонта (16,000 місць) — Maple Leaf Gardens, 60 Carlton St. — в неділю, 4 листопада, о год. 11:30 перед полуднем (до год. 3-ої по полудні) Всенародна Маніфестація. У її програмі: святковий апель українських молодечих організацій; Соборний Молебен, який відправлять ВПреосв. Владики Українських Церков; промова Джона Діффенбейкера; концерт з участю Капелі Бандуристів ім. Тараса Шевченка з Детройту і хорових та танцювальних мистецьких ансамблів молодечих організацій МУНО, ОДУМ і СУМ з Торонта.

Квитки вступу на цю Всенародну Маніфестацію у залі Maple Leaf Gardens в ціні: 8.00, 6.00, 4.00 і 2.00 доляри для дорослих осіб, а 1.00 дол. для членів молодечих організацій і шкільної молоді та дітвори.

Квитки на бенкет і баль та на Всенародну Маніфестацію можна набувати в українських книгарнях і кредитівках в Торонті, або в Канцелярії Організаційної Комісії Другого СКВУ (адреса внизу) після надіслання докладного замовлення квитків і чека чи „моні ордеру" на заплату за замовлені квитки, які буде можна відібрати в Канцелярії Організаційної Комісії при реєстрації, або в день даної імпрези при касі.

4. На Другий СКВУ визначують проводи поодиноких організацій своїх делегатів за таким ключем: Крайові Центральні Репрезентації (як, напр., УККА, КУК, СУОА і т. п.) — по 15 делегатів; Світові міжкрайові об'єднання (як, напр., СФУЖО, ЦеСУС, СУМ, Пласт, ОДУМ, НТШ, УВАН тощо) — по 5 делегатів; Крайові громадські організації (їхні централі) — по 3 делегати. Списки своїх делегатів (повні імена і прізвища та докладні їхні адреси) повинні поодинокі організації усіх трьох названих груп якнайскоріше зголосити до Канцелярії Організаційної Комісії в Торонті.

5. Конгресова оплата від одного делегата становить 40.00 дол. і включає вже реєстраційну оплату, оплату за два полуденки (в п'ятницю і суботу, 2 і 3 листопада), оплату за Конгресовий бенкет і баль в суботу, 3 листопада, та заплату за квиток вступу на Всенародну Маніфестацію в неділю, 4 листопада.

6. Українські громадяни, що не є почесними гістьми Конгресу, ані членами керівних органів СКВУ, ані делегатами на Другий Конгрес, можуть бути гістьми Другого СКВУ. Конгресова реєстраційна оплата для гостей — 10.00 дол.

7. Організаційна Комісія Другого СКВУ може поробити резервації в готелях для тих делегатів і гостей Конгресу, які найдалі до 10 жовтня ц.р. зголосяться в цій справі до Канцелярії Організаційної Комісії в Торонті. Ціни готелевих кімнат, де відбуватиметься Конгрес, є по 21.00, 25.00, і 29.00 дол. за одну особу в кімнаті, а 27.00, 31.00 і 35.00 за дві особи в кімнаті. Для тих, які зголосяться до 10 жовтня ц.р., постараємося зарезервувати кімнати у готелі, де відбуватиметься Конгрес. Спізнені зголошення на готелеві кімнати постараємося полагодити в сусідніх готелях. Тому, що кількість учасників Конгресу мусить бути обмежена, прохаємо тих, що бажають взяти участь в Другому СКВУ, як також користати з готелевих кімнат, прислати свої зголошення та замовлення готелевих кімнат якнайраніше, подаючи кількість осіб, щоб ми могли їм зараз вислати формулярі замовлень готелевих кімнат.

8. У всіх організаційних справах Другого СКВУ прохаємо звертатися до Канцелярії Організаційної Комісії в Торонті. Адреса Канцелярії: 105 A Edwin Avenue, Toronto, Ont., Canada, тел.: (416) 533-9318.

Всі поштові посилки прохаємо висилати на адресу: World Congress of Free Ukrainians, P.O. Box 348, Station "D", Toronto M6P 3J9, Ont., Canada.

Торонто, 15 вересня 1973 р.

За Організаційну Комісію Другого СКВУ:
Микола Плавюк, голова

МКО відбув наради

Нью Йорк (МД). — В суботу і неділю, 15 і 16-го вересня, тут в приміщеннях Українського Інституту Америки відбулися чергові наради Міжкрайового Координаційного Осередку (МКО) церковно-мирянських і громадських установ і організацій за помісність і патріярхальне завершення Української Католицької Церкви. МКО був створений на конференції в Торонті 2-3-го червня ц.р. з метою підготови Конгресу Українських Католицьких Мирян для організаційного завершення мирянського руху. Досі відбуто вже дві наради МКО, одну в Детройті і другу в Торонті, та проведено деяку підготову до відбуття заплянованого Конгресу.

Нарадами в Нью Йорку проводив голова Ради Мирян МКО д-р Ю. Пелех і в них взяло участь 12 членів Тимчасової Ради Мирян та Виконавчого Секретаріяту: д-р Ю. Городиловський, ред. М. Денисюк, пані Олександра Ковальська, д-р М. Кушпета, проф. д-р Василь Маркусь (голова Виконавчого Секретаріяту), ред. М. Панасюк та деякі учасники торонтонської конференції: інж. Р. Бігун, д-р Ол. Білик, І. Лещишин, пані Любослава Шандра і референт зв'язків Ради ЗСА д-р Степан Ворох. У першій сесії нарад взяли участь гості від Світового і Крайового Товариств за патріярхальний устрій УКЦ під проводом їх голів д-ра Володимира Пушкаря та д-ра Мирослава Навроцького: д-р В. Барусевич — голова Ради Мирян, д-р В. Вачинський, ред. М. Галів, д-р З. Гіль, д-р Я. Миндюк, ред. В. Пасічняк, дир. Я. Пастушенко, пані Є. Піддубчишин, інж. С. Процик, д-р В. Процюк та інші. Під час нарад обмірковувано можливість завершення організаційної структури мирянського руху на світову скалю, відбувши намічений Конгрес Мирян. Під час нарад проведено вперше діялог між представниками Т-ва за патріярхальний устрій та Ради українських організацій ЗСА за патріярхат. У висліді цієї дискусії і діялогу керівні органи МКО в заключних нарадах ствердили, що ще немає сприятливої атмосфери для відбуття наміченого Світового Конгресу Мирян, який міг би відбутися тільки при згоді існуючих мирянських організацій та за благословенням Ієрархії УКЦеркви.

КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ ПЕРЕВОДИТЬ ПЕРЕВІРКУ СТАНУ І ДІЛОВОДСТВА УНС

Джерзі Сіті. — Цього тижня тут у приміщеннях Головної Канцелярії Українського Народного Союзу відбувається передбачена статутом перевірка діловодства та організаційного стану цієї великої установи. Перевірку переводить обрана Конвенцією Головна Контрольна Комісія в складі: мгр Іван Гевриk — голова, мгр Іван Винник — заступник голови (доречі — вчорашнє повідомлення про призначення делегатів УНС із ЗСА і Канади на Другий Світовий Конгрес Вільних Українців слід доповнити, що мгр Іван Винник входить у склад делегації УККА разом з гол. предсідником Йосипом Лисогором, мгр Уляною Дячук та ред. А. Драганом), проф. д-р Богдан Гнатюк і д-р Іван Скальчук — секретарі та д-р Михайло Данилюк — члени Комісії. Контрольна Комісія перевіряє діловодство і стан та активність усіх відділів: касового, рекордового, організаційного і видавничого, як також Союзівку. Висліл перевірки та свої ствердження і рекомендації Контрольна Комісія предложить черговій Конвенції УНСоюзу, що має відбутися в травні наступного 1974 року у Філядельфії.

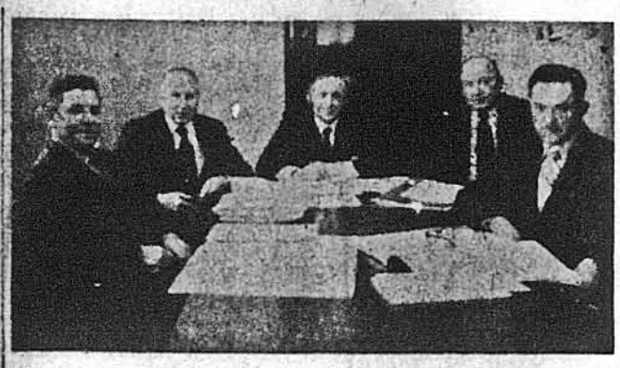

Головна Контрольна Комісія УНС при праці. Сидять (зліва): д-р Іван Скальчук, проф. д-р Богдан Гнатюк, мгр Іван Геврик, мгр Іван Винник та д-р Михайло Данилюк.

ПОЧАЛАСЯ 28-МА СЕСІЯ ОБ'ЄДНАНИХ НАЦІЙ. НІМЕЦЬКІ ДЕРЖАВИ І БАГАМА ПРИЙНЯТІ В ЧЛЕНИ ОН

Об'єднані Нації, Ню Йорк. — У пополудневих годинах 18 вересня почала свою працю 28-ма сесія Генеральної Асамблеї Об'єднаних Націй з участю делегатів 130 держав. Наради відкрив президент попередньої сесії, голова польської делегації Станіслав Трепчинський. Вітаючи делегатів на сесії він підкреслив „перемогу" у світі ідеї „мирного співіснування", що сталося з ініціятиви блоку соціялістичних держав, а що в його опінії являється „історично переломовою подією". С. Трепчинський звернув увагу також на те, що серед прийнятих вперше є офіційні представники Німецької Федеральної Республіки та Німецької Демократичної Республіки та новоствореної Багамської республіки, що їх генеральна Асамблея має прийняти в члени ОН. Уступаючий президент відзначив також „трагічну подію", якої свідком став цілий світ у зв'язку з військовою революцією в Чілє та ліквідацією там „демократичного обраного уряду", що привело до смерти чілійського президента С. Альєнде, „справжнього речника свого народу". Великі надії подає, говорив С. Трепчинський, Европейська конференція для справ безпеки, яка розпочала в Женеві другу фазу своїх нарад того ж дня, коли відкрилися наради Генеральної Асамблеї ОН.

Перший день нарад Генеральної Асамблеї був обмежений до вибору чергового президента Асамблеї та формального прийняття в члени ОН обох німецьких держав і Багами. У зв'язку з тим, що на цій сесії керівництво за чергою припадає державам Латинської Америки, вони поставили кандидатуру іо-

(Закінчення на стор. 4-ій)

Сенатська комісія дала згоду на номінацію Кіссінджера

Вашингтон.— У вівторок, 18-го вересня, Сенатська комісія для закордонних справ проголосувала свою згоду на номінацію Генрі Кіссінджера на пост державного секретаря. 16 сенаторів голосувало „за" а один „проти". Проти цієї номінації голосував демократичний сенатор Джордж МекГоверн, але він зазначив, що його негативний голос був „символічним свідченням" його опозиції до ролі, яку відіграв Кіссінджер у сформуванні американської політики щодо Індокитаю та Бангладеш. Сподіваються, що пленум Сенату затвердить Кіссінджера на пост державного секретаря в кінці цього тижня. Якщо це станеться, то в понеділок, 24-го вересня, Кіссінджер виступатиме перед Генеральною Асамблеєю Об'єднаних Націй.

Крім своєї згоди на номінацію Кіссінджера, Сенатська комісія також проголувала встановити більш ефективну контролю над інсталяцією підслухових апаратів до телефонів осіб, яких розмови можуть пошкодити безпеці країни. Комісія протягом останніх кількох тижнів розглядала, між іншим, також ролю Кіссінджера в справі інсталяції підслухових апаратів до телефонів 17-ох урядовців та журналістів у 1969-му, 1970-му та 1971-му роках. Комісія постановила, що його причетність до цієї справи не була аж така, щоб перешкодити номінації на пост державного секретаря. Крім того, сен. Джей. В. Фулбрайт, голова цієї сенатської комісії, заявив, що в приватній розмові Кіссінджер сказав йому, що він у принципі є проти інсталяції підслухових апаратів, а дав би свою згоду на інсталяцію тих апаратів тільки у випадках, коли існувала б дуже серйозна загроза для безпеки країни.

Відбудеться конференція присвячена Дмитрові Донцову

Ню Йорк. — Заходами Академічного Товариства „Зарево" та Сеньйорату ТУСМ в приміщенні Українського Інституту Америки, 2 Схід 79 вулиця, Ню Йорку, відбудеться 29 вересня конференція, присвячена діяльності та творчості д-ра Дмитра Донцова. Передбачені доповіді і дискусія на такі теми:

„Історичні погляди Дмитра Донцова" — д-р Марко Антонович;

„Вплив Дмитра Донцова на українське студентство 20-х і 30-х років — мгр Микола Кравчук;

„Ідеологія чинного націоналізму Дмитра Донцова — д-р Михайло Сосновський;

„Дмитро Донцов — ланка в українському визвольному процесі — Ярослав Гайвас.

Конференцію вестимуть: проф. Петро Голубенко та проф. д-р Василь Калинович. Початок конференції год. 6 вечера.

В Женеві розпочалися наради Европейської конференції

Женева. — Друга фаза нарад Европейської конференції для справ безпеки почалася в Женеві з участю представників 35 держав. Ця друга фаза має мати згідно з пляном виключно діловий характер, працюватиме комісіями над окремими проблемами та приготує проект політичної плятформи, на яку погодилися б всі европейські держави, підписуючи загальноевропейський договір в справі безпеки та співпраці. Вже з першим днем нарад совєтські делегати почали натиск на те, щоб прискішити темпо нарад і в цей спосіб уможливити відбуття третьої фази Европейської конференції, яка б таку остаточну плятформу ствердила. Західні держави вважають, що совєтський план не реальний і що не існують передумови для досягнення погодження в такому скорому часі, хіба, що були б прийняті совєтські умови. Для західніх делегацій важливою є справа узгіднення питання вільного обміну людей і ідей між Сходом і Заходом, чому виразно противиться СССР, вважаючи, що в цей спосіб Захід прагне вести підривну протисовєтську ідеологічну боротьбу. Додатково американська делегація вимагає розмов на тему обмеження військових зброснь, в першій мірі щодо атомової зброї. Згоджуючися на концепцію обміну ідеями і людьми, совєтська сторона вже поставила ряд таких передумов, при яких ця концепція є без практичного значення. Згідно з совєтською інтерпретацією, в декларації на цю тему мусить бути виразно визначено, що такий вільний обмін може відбуватися тільки в рямках, передбачених законами і звичаями стосовної країни, яка зберігає в цьому випадку суверенні права вирішувати це питання. Іншими словами, СССР вимагає від Заходу погодження, що всякий вільний обмін ідеями з совєтським блоком мусить бути найперше апробований совєтськими чинниками. Інші питання на порядку дня до вирішення — це доктрина Брежнєва яку західні держави хочуть принаймні обмежити, а також питання можливої зміни кордонів в майбутньому мирним шляхом.

Ню Йорк започаткував осінню кампанію за збільшення УНСоюзу

Ню Йорк. — Минулої п'ятниці, 14-го вересня 1973 р., тут, в приміщенні Товариства „Дністер", 361-го Відділу Українського Народного Союзу, відбулися перші в заплянованій черзі осінні організаційні збори місцевої союзової Округи. В зборах узяли участь представники більшости Відділів Округи, члени Окружної Управи та члени Екзекутиви в особах пп. И. Лисогора, Марії Душник і д-ра Я. Падоха, головний контролер Іван Винник і обласний організатор В. Оріховський. Зборами проводив, на прохання голови д-ра Івана Флиса, член Окружної Управи д-р Василь Палідвор. Відкриваючи збори, д-р Палідвор привітав присутного голову одного з місцевих Відділів УНСоюзу, відомого письменника Івана Керницького - Ікера, з нагоди його подвійного ювілею: 60-річчя та 40-річчя письменницького виступу. Прийнято протокол написаний і прочитаний секретарем Округи Миколою Хоманчуком й до слова запрошено головних урядовців, названих. Головний предсідник И. Лисогір з'ясував загальний стан УНСоюзу, підкреслюючи його здорову фінансову основу, велику ролю видаваного великим коштом найстаршого українського щоденника „Свобода", яка саме закінчує своє 80-річчя, визначне значення, зокрема для нашої молоді, „Союзівки" з її курсами українознавства та дитячими таборами й загально крайовими чи й між-

(Закінчення на стор 3-ій)

Одинадцять громад матимуть з кінцем цього тижня організаційні збори УНС

Джерзі Сіті. — Цієї п'ятниці, суботи і неділі одинадцять громад матимуть організаційні збори УНСоюзу в програмі теперішньої передконвенційної і ювілейної кампанії.

В п'ятницю, 21 вересня, ц. р. відбудуться окружні організаційні збори УНС в Чикаго, в домі УНСоюзу при 845 Норт Вестерн авеню о год. 7.30 вечора. В Піттсбургу в Українському Народнім Домі при 1115 Е. Карсон вул. на Савт Сайд, початок о год. 7.30 вечора. В Джерзі Сіті в Українськім Народнім Домі при Фліт і Окленд евенях о год. 7.30 вечора.

В суботу, 22 вересня збори відбудуться: в Клівленді-Парма в залі церкви св. Йосафата при 5720 Стейт Ровд, о год. 7 вечора; в Детройті в Українськім Народнім Домі при 4655 Мартин вул. о год. 7 вечора; в Нюарку-Ірвінґтоні, в Українськім Народнім Домі при 140 Проспект евеню о год. 6 вечора; у Бресляв, Па., в Американсько - Українськім Клюбі при 566 Фелов евеню (Округи з осідком у Вілкс Беррі), поч. год. 6 вечора; Елмайра Гайтс, Н. И. в Українсько - Американськім Клюбі при 156 Горсгед вул. (округа Ютицька), поч. год. 2 по пол.

В неділю 23-го вересня будуть збори в Балтиморі, в „Самопомочі" при 239 Савт Бродвей, поч. год. 4 по полудні та в Міннеаполісі в Українськім Народнім Домі при 28-2 вулиця, поч. о 4 год. по пол.

Збори в Балтиморі будуть получені із відзначенням 80-річчя „Свободи".

В згаданих зборах візьмуть участь члени Головного Екзекутивного Комітету УНС: гол. предсідник И. Лисогір, заст. гол. предсідника проф. І. Телюк, заст. гол. предсідника п. Марія Душник, заст. гол. предсіднида і рекордовий секретар В. Сохан, головна касирка п. Уляна Дячук і гол. секретар д-р Я. Падох, як також обласний організатор і асистент організаційного відділу С. Гавриш, гол. контролер д-р М. Данилюк, головні радні Тарас Шпікула, Мирон Куропась, Анатолій Дорошенко, Андрій Джула, Тарас Шмагала, д-р Богдан Футей, Євген Репета, Анна Гарас, Володимир Запаранюк та обласний організатор Василь Оріховський.

ДІФЕНБЕЙКЕР ПРОПОНУЄ УРЯДОВИЙ ПРОТЕСТ КАНАДИ ПРОТИ ПЕРЕСЛІДУВАНЬ В УКРАЇНІ

Оттава, Канада. — Джон Діфенбейкер, колишній прем'єр Канади, зголосив 12-го вересня в Палаті Послів формальний внесок, „Щоб на вимогу Палати Послів Прем'єр-Міністер вніс до СССР в імені народу Канади особистий протест, осуджуючи несправедливе й нелюдське переслідування, яке ведеться в СССР, в Балтійських країнах і в Україні проти сотень осіб за ніщо інше, як за те що вони виступили в обороні свободи слова, а зокрема проти тиранських метод, які стосуються проти великого вченого д-ра Андрея Сахарова і проти нобелівського лавреата літератури Олександра А. Солженіцина".

Хоч цей внесок не перейшов за браком формальної однозгідности всіх послів згідно з вимогою Стендінг Ордер 43, це спричинилось до виступу прем'єр-міністра Канади П. Е. Трудо, який між іншим сказав, що „Теперішній уряд Канади, завдяки своїм заходам перед урядом СССР, зробив більше для получення роз'єднаних родин і справедливости для народів Совєтського Союзу ніж уряд нескодавця при допомозі того роду заяв".

У щоденнику "Winnipeg Free Press" з 13 вересня ц.р., Пол Джексон, обширно реферуючи про ці виступи в Палаті Послів в Оттаві, підкреслив, що „бувший консервативний прем'єр Канади (Дж. Діфенбейкер), який відомий зі своїх міжнародних виступів в обороні прав України від совєтським режимом, заявив, що сьогоднішній уряд Совєтського Союзу щораз більше нехтує принципами Хартії Об'єднаних Націй, стосуючи нові репресії, які нагадують терор під час панування Сталіна".

Джон Діфенбейкер

Джон Діфенбейкер, як уже інформовано, буде головним промовцем на Другому Конгресі Вільних Українців під час Всенародної Маніфестації в неділю, 4-го листопада ц.р.

Д-р Зенон Матківський найменований шефом хірургії в шпиталі в Юніон

Юніон, Н.Дж. — Екзекутивний директор Меморіял Дженерал Госпітал в Юніон повідомив про призначення д-ра Зенона Матківського, відомого нашого лікаря-громадянина і спортовця, на шефа хірургії в тому шпиталі. В пресовому повідомленні згаданого шпиталю сказано, що обов'язки д-ра Матківського на відповідальному пості шефа хірургії включають „нові ділянки хірургічного відділу, розвиток нової процедури і хірургічної техніки, як також поширення різних відділів хірургії в рямках шпиталю". В повідомленні дальше сказано, що д-р Матківський сам вважає за найважливішу мету в цьому часі розвиток нових ділянок судинної хірургії. У біографічних даних про д-ра З. Матківського в повідомленні сказано, що він закінчив Пенсильвенійський Військовий Коледж, медичний відділ перейшов у Коледжі остеопатичної медицини у Філядельфії, а практику відбув у Массачуссетському Остеопатичному Шпиталі в Бостоні й опісля був хірургічним резидентом в Черрі Гілл Медікал Сентер в Черрі Гілл, Н.Дж. Із Загальним Шпиталем в Юніон він має зв'язок від двох років. Повідомлення закінчується згадкою, що д-р Зенон Матківський має приватну лікарську практику в Шорт Гілле в Ню Джерзі, де він і живе з дружиною Надією та їхніми дітьми: Зенею, Любою, Оленкою і Еріком.

д-р Зенон Матківський

Проф. д-р Вол. Петришин доповідав на З'їзді Математиків

Ню Бронсвік. — Департамент математики Ратгерського університету інформує, що на запрошення Комітету Вибору Доповідачів для крайових з'їздів Американського Математичного Товариства, на літньому з'їзді цього Товариства, що відбувся в Місулі, Монтана, в днях від 20 до 24-го серпня ц.р., д-р Володимир Петришин, професор математики на Ратгерському університеті, виголосив доповідь на тему: „Приблизно - розв'язувальні рівняння з А-властивими і Псевдо-А-властивими операторами". У своїй оглядній доповіді проф. Петришин проаналізував найновіші результати в теорії А-властивих і Псевдо-А-властивих операторів та вказав на їх застосування до конструктивного розв'язування лінійних і нелінійних рівнань. Вищезгадані кляси операторів були введені в математичну літературу проф. Петришиним в 1967 р. і з цього часу стали предметом широких студій ряду математиків в Америці і закордоном, — сказано в повідомленні.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917. — authorized July 31, 1918.

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертаються тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану конверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата: на рік — $24.00, на пів року — $12.50, на 3 місяці — $6.50. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Тактичний маневр Москви

Якраз перед п'ятнадцяти роками попередник Л. Брежнєва Нікіта Хрущов у приступі щирости заявив капіталістичний світ, що Москва готується цей світ „угробити". З таким відвертим твердженням Хрущов виступив, розраховуючи на скоре здійснення намічених Совєтським Союзом господарських планів, при чому Хрущов надіявся, що вже при кінці 70-их років СССР економічно „випередить" З'єднані Стейти Америки. Життя, однак, насміялося над планами і передбаченнями Хрущова і таких його тодішніх дорадників та близьких співробітників, як М. Підгорний, А. Косигін, Л. Брежнєв. СССР не тільки не „перегнав" капіталістичного Заходу, а сам знайшовся у важких господарських клопотах і то такої міри, що цим власне співробітникам Хрущова, а в першій мірі його наслідникові Брежнєву, прийшлося простягнути на Захід руку за допомогою, щоб рятувати країну перед катастрофою.

Упродовж останніх двох років цілий світ є свідком посиленої „мирної офензиви" СССР, уряд якого несподівано став речником політичного відпруження. Совєтська преса і радіо переповнені миролюбними заявами і деклараціями, а своє завершення ця кампанія знайшла в ЗСА з відвідинами Л. Брежнєва. У висліді, навіть на Заході почали застановлятися над тим, чи справді „щось" не змінилося на Кремлі і чи справді не настала „нова доба" у міжнародних відносинах, а в першій мірі у відносинах між ЗСА та СССР.

Аж ненадійно до загального відома дісталися інформації про нараду комуністичних лідерів, на якій Брежнєв напередодні свого виїзду до ЗСА залевнив своїх сопартійців, що йому не йдеться про ніяке відпруження, а про передишку на 10-15 років, бо стільки часу потрібно Совєтському Союзові, щоб зрівняти свої економічні і військові сили із Заходом. Більше того, він на цій нараді заявив, що за його пляном для розбудови сили СССР і совєтського бльоку мають причинитися західні держави, в тому й ЗСА. Щоб таку допомогу дістати, треба було рішитися на тактичну зміну на відтинку зовнішньої совєтської політики, достосовуючи її до бажань і сподівань Заходу. Іншими словами, голосно реклямована „нова совєтська політика" відпруження і миру насправді не є ніякою новістю, а тільки намаганням з допомогою тактичних маневрів вийти з внутрішніх труднощів та створити кращі передумови для дальшого наступу.

Американські і британські чинники ствердили автентичність цих інформацій про того роду тактичну гру Брежнєва. Остається тільки відкритим питання, чи західні уряди, а в першій мірі ЗСА, пороблять з цього для себе і своїх держав належні висновки.

Патріярша облуда

Відповіді московського патріярха Пімена на поставлені йому представниками Світової Ради Церков у Женеві закиди, що він, як патріярх, і провід очолюваної ним Русской Православної Церкви не реагують на наявні в Совєтському Союзі суспільні несправедливости і промовчують важке становище інакшедумаючих, в тому числі й віруючих людей в СССР, можуть бути клясичним прикладом того, до якого рабства може дійти, з одного боку навіть така установа, як велика Церква в умовах тоталітарної комуністичної деспотії, і з другого боку, до якої неправди а то й облуди мусить вдаватися офіційний голова існуючої під суворою контролею режиму в Совєтському Союзі християнської Церкви.

Патріярх Пімен заперечив у своїх відповідях наявність будь-якої несправедливости в СССР, стверджуючи, що наявні сьогодні в різних країнах західнього світу суспільні і расові несправедливості цілком . . . неможливі в Совєтському Союзі. Що більше, він, як найвищий достойник Російської Православної Церкви відважився заявляти, що в Совєтському Союзі немає ні багатих, ні бідних, ні упривілейованих, ні переслідуваних" і що кожен совєтський громадянин має „широкі й рівні права".

Виступив московський патріярх з такими заявами і ствердженнями, в час, коли найбільше авторитетні уми й представники російської духовости акад. А. Сахаров, письменник А. Солженіцин, історик А. Амальрік та багато інших, як і репрезентанти поневолених Москвою націй стверджують і доказують понад усякий сумнів, що з погляду на людську і громадську свободи Совєтський Союз є найбільше відсталою кріпосницькою країною в світі, гіршою як режими в колоніяльних країнах, що в СССР ще й досі дискриміновані щодо своїх прав такі численні верстви населення, як селянство, і що навіть в капіталістичних країнах немає такої експлуатації населення, людей і народів, новою паразитарною кляєою — партійною і режимною бюрократією як в СССР. Єдиний, що цього не бачить і чи й не може бачити — це московський патріярх, упривілейований до речі так же само, як паразити, з кремлівської кліки і її намісники та наганячі. Для патріярха Пімена залишається цілком „невідомою" доля соток і тисяч совєтських громадян запроторених за свої переконання у в'язниці, концтабори і психіятричні катівні.

Що більше, патріярх Пімен заперечив можливість будь - якої несправедливости в найважчий для історії очолюваної ним Православної Церкви період, в той час, коли й далі віруючі тієї Церкви обмежені у своїх релігійних віруваннях і переконаннях, коли й далі замикаються церкви й обмежується виховання нових священиків, в час, коли українські католики цілком позбавлені можливости мати свою рідну Церкву, своїх священиків і єпископів, коли і священики й вірні цієї й інших Церков, таких як євангельські, караються по тюрмах і концтаборах СССР.

Справді ж таки — немає меж ні краю в умовах комуністичної деспотії для неправди й обслуги.

ПАТРІОТИЗМ І ПОЛІТИЧНА СВОБОДА

Перпіньян, Франція. — Два молоді історики — англієць Річард Кремптон та німець Гельмут Бляй майже одночасно зробили відкриття великої політичної ваги. Кремптон знайшов в британському державному архіві (Паблік Рекорд Офіс) листування між англійським консулем Гайнріхом Ангстом в Цюріху (Швайцарія) та провідником німецької Соціялдемократії Августом Бебелем (помер 1913 р.). Г. Бляй відкрив листування Бебеля з Ангстом в Цюріху, в Центральній Бібліотеці. Англійський дослідник опублікував статтю про свою знахідку в місячнику „Гістори", Лондон, червень 1973 р. Бляй написав книгу — „Бебель і стратегія запобігти війні", яка має незабаром вийти з друкарні в Гамбурзі.

Членові німецького парляменту (Райхстаг) у Берліні, Бебелеві, було відомо, які величезні кошти призначав німецький уряд, за згодою більшости парляменту, на військо і на фльоту. Балакучий кайзер Вільгельм II хвалився, що Німеччина мусить створити таку сильну фльоту, як Великобританія, яка була тоді „володаркою на морях". У військових колах Німеччини особливо турбувалися в той час союзом між Англією та Францією з р. 1907 (Антанте Кордіяле — сердечна згода). З царською Росією Франція мала союз уже від кінця 19 віку. Тому перед німецьких мілітаристів була популярна думка про „Попереджуючу (превентивну) війну". В Берліні вийшла 1912-го р. книга генерала Бернгарді — „Дер превентіве кріг". Автор доказує, що слід почати війну, заки Німеччина має перевагу над своїми сусідами, бо пізніше, коли вони озброяться, то Німеччина буде в війні розбита.

Знавши пляни і настрої німецького уряду, над яким берлінський парлямент не мав контролі, Бебель уважав за свою повинність попередити англійський уряд про загрозу війни збоку Німеччини. Мабуть чув Бебель від німецьких міністрів про плян знищити несподіваним нападом, або примусити до здачі англійську фльоту, як це зробили англійці, напавши на фльоту Данії 1807 року.

Бебель не хотів війни між европейськими великодержавами і боявся перемоги Німеччини кайзера Вільгельма над демократичними країнами — Англією та Францією. Тому в листах до консула Ангста, які були переслані до британського міністра закордонних справ Едварда Грея, Бебель радив, щоб англійський уряд держав свої військові сили напоготові. Він повідомив уряд Великобританії про готування Німеччини до війни: адмірал Тірпіц вишколював 300 тисяч моряків для воєнної фльоти, а сухопутні дати піхоті мусіли відбувати муштру на 4 години довше щодня. В цій ситуації, писав Бебель, „демократії обох націй (Англії та Німеччини) мусіли б стояти разом".

Режим безвідповідальної монархії, яка була в той час у Німеччині, Бебель описав у листах до британського консула в Цюріху в найчорніших барвах і свій погляд на той режим висловив у розмові з Ангстом: „Реформувати Прусію неможливо". Треба пам'ятати, що Прусія займала дві треті території Німеччини, пруський король із роду Гогенцолернів був також імператором Німеччини. В Прусії владу мала шляхта. Монархи німецької імперії (від 1871 р.) були підпорою реакційних режимів в Европі. Бебель казав консулеві Ангстові, що він не має надій на зміну режиму абсолютизму в Німеччині на лад конституційний, парляментарний, поки на чолі німецької імперії стояли Гогенцолерни: „Гогенцолерни не зміняться і не можуть змінитися".

Історик Кремптон, аналізуючи листи Бебеля до англійського уряду (через консула Ангста — швайцарця), прийшов до висновку, що Бебель бажав військового зміцнення західніх демократичних держав, бо тоді німецька агресія завершилася б поразкою Німеччини. Бебель боявся перемоги реакційного німецького уряду в війні, бо абсолютизм Вільгельма II міг би ще зміцнитися.

Історик Бляй робить інший висновок: на його думку, Бебель своїми порадами англійцям — не занедбувати своєї військової сили — хотів вплинути на воєнні заміри німецьких мілітаристів, бо тоді вони не відважилися б почати війну проти сильно озброєної Англії.

Однак Перша світова війна прийшла через рік після смерти Бебеля. Вільгельм II проголосив війну Франції і Росії 1914 року і послав своє військо проти невтральної Бельгії. Це дало формальну причину англійському урядові почати війну проти Німеччини. Ніхто не може сказати, яка була б позиція Бебеля, коли Німеччина опинилася в війні проти демократичних держав — Франції та Великобританії, що були в союзі з найбільш реакційною країною — Росією царя Миколи II.

Листування Бебеля з представником англійського уряду в Швайцарії має вагу як ілюстрація того, що демократичний лад зміцнює патріотизм народу і, навпаки, самодержавний і диктаторський режим викликає у громадян настрої „поразенські" для уряду своєї країни. Таких прикладів багато є в історії різних народів.

Так, на початку 17 віку жив у Москві освічений англієць Джіль Флетчер. Він, вернувшися додому, видав книгу про Московську державу. В тій книзі Флетчер писав, що населення Московщини було так пригноблене військом і поліцією, що не мало надії на поліпшення свого життя і сподівалося, що буде війна і чужа влада визволить цих людей із того тяжкого рабства. Слід згадати, що уряд царської Росії почув себе образеним книгою Флетчера. Коли 1848 р. в Москві надруковано переклад книги Флетчера в „Чтеніях Московского общества истории и древностей", то цей журнал закрито і редактора — українця Осипа Бодянського покарано. Та на тому не кінець: в СССР книга Флетчера є під забороною, а „Большая Советская Енциклопедия" називає автора „клеветником"...

Згадаймо факти інші: коли сусідні німецькі держави почали війну проти революційної Франції в кінці 18 віку, то в різних країнах Европи було багато демократів - республіканців, що бажали перемоги французів над реакційними режимами своїх країн. До Наполеона I мали симпатії визначні німці: філософ Гегель, композитор Бетговен і багато інших.

Російські демократи раділи поразкою царського війська в війні з Японією (1903-1905 р.), а за Першої світової війни „пораженство" в Росії було дуже поширене, бо від неуспіхів царського уряду ждали вибуху революції.

За Другої світової війни волелюбні німці не бажали перемоги тирана - Гітлера. Тому було кілька спроб убити диктатора, а найбільш відомий замах був 20 липня 1944 р., коли граф Штауффенберг підклав бомбу під стіл в канцелярії, де відбував Гітлер нараду з своїм штабом.

У війську іншої диктаторської держави, що була в війні з Німеччиною, були свої „пораженці": генерал Власов, що попав у полон до німців, пробував створити Російську Освободительну Армію (РОА).

Прагнення до політичної свободи об'єднало громадян Великобританії за Другої світової війни, коли Гітлер захопив був майже всі країни західньої Европи й Англія залишилась сама на своєму острові. Тільки вороги демократичного ладу — англійські фашисти на чолі з Освалдом Мозлі та комуністи (між 1939-1941 р.) мали прихильність до Гітлера. За це провідників фашизму й комунізму в Англії уряд звелів арештувати.

Viator

В. Шандор

ДЕКЛЯРАЦІЯ В СПРАВІ КАРПАТСЬКОЇ УКРАЇНИ

Доля не завжди була ласкава для українського народу. Вона уможливила ворогам розділити його державну територію між собою й панувати над нею вже понад чверть тисячоліття. Не зважаючи на такий стан, український нарід на всіх своїх землях розвинув і зберіг вийнятково сильні соборно - державні риси. В умовах чужої окупації й терору українці при кожній сприятливій нагоді виявляли свою волю належати до одної незалежної держави з Києвом у проводі. Так було й у випадку Карпатської України.

Вислід II світової війни цілковито змінив рівновагу сил в Европі в користь Совєтського Союзу. Чехословацько - совєтським договором з 1945 р. Карпатська Україна була приєднана до України. Тим самим дісталася в орбіту СССР.

В тому часі національні групи сусідніх народів, як чехословацька й мадярська у співпраці з польською, висували у вільному світі свої претенсії на територію Карпатської України. Для підсилення своїх позицій, покликаються на аргументи історичного, міжнародноправного й конституційного порядку, як також подають сам договір про приєднання краю до України у невірній історичній та правній інтерпретації. Свої акції для поновного приєднання краю до їх держави ведуть і на міжнародному форумі, чим загрожують соборно - державним інтересам української нації. Історія свідчить, що вороги української державности завжди знаходили між собою спільну мову та виступали солідарно проти України.

В подібній ситуації знаходиться і Західня Україна, на яку поляки рівнож висувають свої претенсії. Солідарність протиукраїнських інтересів поляків у вільному світі й тих у Польщі йде так далеко, що вони вже тепер спільно узгіднюють між собою стратегію на загарбання Західньої України на випадок змін у Центрально-Східній Европі. Ця узгіднена стратегія виявляється в тім, що в її змислі Польща повинна в слушний момент мілітарно вдарити на Західню Україну, не зважаючи на міжнародні договори й евентуальні міжнародні гарантії, які б вона в той час мала.

Якщо брати під увагу мілітарну силу, то кожен із зацікавлених українською територією народів, має власну армію, яку може поставити проти України. В цім криється велика небезпека для соборно - державних інтересів України на випадок змін на Сході. Таке недомагання мусимо надолужити на міжнародньому форумі, де потрібно підтвердити наше становище та здобути прихильників для державної концепції соборної України.

Для тієї цілі карпатські українці Америки й Канади на своєму з'їзді, скликаному Карпатським Союзом в ЗСА, прийняли відповідну Декларацію, яку саме висилають українській пресі для опублікування та яка буде відповідно використана англійською мовою. Декларація, яка була прийнята в приявності колишніх членів Уряду, Сойму і Представника Уряду в Празі, розглядає актуальні проблеми Карпатської України, як: Приєднання краю до України, чехословацькі й мадярські претенсії та проблему Пряшівської Руси й дає на них належну відповідь. В днях 22-23 вересня ц. р. відбудуться на оселі „Верховина" в Глен Спей зустріч закарпатців і загальні збори Карпатського Союзу, на яких підписаний виголосить доповідь на тему: Підстави Декларації та її значення.

Якщо є правдивою засада, що ворог диктує, яку політику треба вести, то Декларація карпатських українців появляється саме в слушний час. В попередніх статтях у „Свободі" ми вказали на посилену активність польсько - мадярського альянсу в Чикаго щодо спільних польсько - мадярських кордонів. Проти ворожих псевдо - аргументів, мусимо поставити перед світом правду українського народу та його право жити власним життям у своїй незалежній державі. Український нарід має таке саме право на власне державне життя, яким користуються всі вільні народи світу.

(Закінчення на стор. 3-ій)

ЖИТТЯ І ЗНАННЯ

Редагує інж. Лев Яцишин

СОНЯШНА ЕНЕРГІЯ

Недавно відбулася в ЮНЕСКО в Парижі конвенція, в якій взяло участь 800 науковців, присвячена використанні соняшної енергії. Сонце, як відомо, це велетенський, природний термоядерний реактор, що безперервно випромінювує світло й тепло, енергія яких доривнює цифрі шістсот двадцять більйонів кіловат - годин на рік.

Геліоенергетика завжди привертала увагу інженерів та науковців, але, на жаль, вона досі не виросла ще з дитячого віку. Проф. Гаррі Люстік з Ню Йорк Сіті університету дивиться на проблему майбутнього використання соняшної енергії доволі песимістично. На його думку, від часу, коли Аполлон вичалив свою „соняшну колісницю" в небесний простір, людство не зробило практично жадного поступу в напрямі використання соняшної енергії на більшу скалю. Її використання через нагрів води при допомозі дзеркальних поверхонь, зводиться здебільшого до погону помп, огрівання мешкальних приміщень та вирощування е л е ктричного струму. Але кошт паро-турбінних геліостанцій виявився тричі більший як кошт тієї самої потужности Дізелевих рушіїв.

Другою причиною малого зацікавлення с о н я ш н о ю енергією була достатня кількість нафтового - пального у світі. У висліді — створилася парадоксальна ситуація, що недорозвинені країни найбільш зацікавлені у використанні соняшної енергії, не мали достатніх капіталів на ведення потрібних дослідів, а країни з високим технологічним розвитком не прив'язували ваги до джерела соняшної енергії, маючи досить нафти та чекаючи на дешеву нуклеарну енергію.

Але в 70-их роках енергетична ситуація змінилася діяметрально, бо навіть багата Америка почала відчувати брак нафти; а цілий світ став неждано на порозі енергетичної кризи. Ситуація скомплікувалася ще більше проблемою занечищення довкілля, джерелом якого виявилися термодинамічні пальні (газ, вугілля та нафта).

Для зменшення занечищення повітря продуктами їх спалення, започатковано будову скомплікованих установок, що піднесло значно ціну електричної енергії, в всякі познаки вказують на те, що вона стане в найближчій майбутності ще дорожчою і невистачальною для зростаючих потреб людства. І в тім енергетичнім імпасі учені інженери звернули знову свою увагу в напрямі соняшної енергії та можливости її дешевшої експлуатації. Помислів і планів виявилося дуже багато, але найбільш революційним та драматичним в и я вився задум професора П. Глязера з Кембридж, Масс., який пропонує, дослівно, випустити в орбіту Землі геліостанцію, що перетворювала б соняшну енергію на електричну та переслала б її на Землю. Дещо скромніший плян використання соняшної енергії пропонують два професори з Массачутського університету — Норман Форд та Иосиф Кейн, а саме: огрівати соняшною енергією воду до 1,500 ступенів Цельзія та вирощувати з неї водень, який міг би заступити природний газ, якого припаси в світі поволі вичерпуються. На основі їх обчислень, поверхня величиною 2.1 квадратної милі могла б перетворити соняшну енергію на 1,000 мегаватів денно.

Інший шлях лучення соняшної енергії пропонує супружжя Майнелів з Осередку Оптичних Наук в Арізоні, замість дзеркал чи соняшних рефлекторів — вживати „селективні поверхні", що не відбивали б, але поглочували

ШТАМПОВАНА ГОЛОСЛОВНІСТЬ

ДО ДРУГОГО СКВУ

(4)

В. Лясовський

Наміченя Президії Ради на перший час були спрямовані в двох напрямках. Згідно з опрацьованим Радою правильником, першим її завданням є ставати всіма доступними засобами в захист загроженої на рідних землях української культури. Відповідаючи цьому наміченню, рішено приступити до видання збірного твору в опрацюванні компетентних спеціялістів про знищування москвинами української духовости у всіх її галузях. Твір мав би бути названий „Чорна Книга" і стояти на академічному поземі з усіма познаками об'єктивного, наукового твору. Книжка мала б бути видана дуже дбайливо, англійською мовою з резюме в німецькій, французькій та еспанській мовах. Пляновано розіслати її до всіх важливіших бібліотек світу, до всіх університетів, до всіх урядів держав вільного світу, а врешті до всіх цивільних видніших особистостей в культурному світі.

Рада розписала обширні, з'ясовувальні листи до всіх наших найвищих духовних достойників, до всіх наших економічних установ, з проханням, допомоги у виданні цього твору, про значення якого либонь зайво говорити. Була надія з приходом пожертв розпочати вже перші кроки в підготові цього видання. У відповідь на ці листи Рада одержала тільки єдину відповідь . . . з відмовою. На решту листів відмова прийшла у формі гробової мовчанки.

Друге наміченя це організація праці Ради, її референтур та допоміжного ділового осередку, для стимуляції та координації культуротворчих процесів діяспори.

Розпочато розбудову організаційної сітки Ради в усій діяспорі іменуванням крайових представників, які м. іншим мали б перевести в своїх країнах реєстрацію всіх культуротворчих індивідуальних і збірних одиниць. Мавши їх на обліку, можна б розпочати координаційну працю, взаємно комунікуючи їх для їхньої співпраці. Для прикладу, як саме така співпраця могла б виглядати, наведемо таку можливість. Є у нас слава Богу талановиті композитори. Є талановиті хореографи. Є балетні ансамблі. Є письменники. Але діяспора не спромоглася досі на постану українського балетного твору на зразок „Пер Гінта" чи „Лебединого Озера" чи „Орфея у пеклі". Зведення вкупу наших мистців, при доброй волі, може увінчатися постанням вартісного хореографічного твору і виведенням його на сцені.

Ще приклад. Маємо декількох професійних фільмарів і декількох добрих аматорів фільмової камери. У більших скупченнях українців як ось в Ню Йорку, чи Торонто ,чи в Монтреалі театральні чи балетні ансамблі дають свої постави на значному мистецькому поземі. В самому тільки Ню Йорку театральний ансамбль під мистецьким проводом Л. Крушельницької може почванитися низкою вартісних постав. А балетний ансамбль Р. Прийми-Богачевської. А ансамбль народних танків під проводом Гензи чи Шмерековської . . . Маємо ж в економічно відсталих країнах, як ось Уругвай чи Парагвай чи Бразилії, більші скупчення наших людей, що їхні діти в не надто відрадних умовах ростуть і черпають з дуже примітивних і кількісно бідних показів нашого народного танку чи аматорських театральних виставів свою національну снагу і тягу до рідної культури. А все ж, за відомостями з преси, молодші покоління вже виросли в тамошніх умовах, держаться українства і прагнуть його ліпше збагнути пізнанням кращих зразків батьківщизняної культури.

І ось напрошується думка, а що, коли б отак зафільмувати нашим фільмарам значніші виступи наших ансамблів, покази творчости наших мистців і робити періодичні висвітлення тих зафільмувань в назвних країнах для скріплення національних почувань у молодших поколінь тамошніх поселенців, для збудження їхньої національної гордости тим, що наша культура не відстає, а то й перевищує те, що їм доводиться бачити посеред чужого оточення?

Подібних можливостей Рада для Справ Культури намітила чимало. Очевидно їхня реалізація при засобах, що про них була мова, залишається на незначений час солодкою мрією і записом в протоколах багатьох засідань Президії.

Підготова широко закроєної реєстрації наших культуроводців у діяспорі має на меті, між іншим, готувати кадри читачів і кольпортерів проєктованого періодику, діяспоральної культурної хроніки, що мав би за завдання пов'язати всі континенти і країни наших поселень взаємним пізнанням культуротворців та їхніх мистецьких досягнень. Безумовно такий періодик став би значущим поштовхом до поглиблювання та доскоалення творчих зусиль наших мистців, виявкравлювання національних питомостей їхнього творива.

В переліку важливіших намічень РСК, вкінці треба згадати видання обширнішого курсу історії української культури, збірного твору, в опрацюванні фахівців, поодиноких галузів культури, доведеної до наших днів. Декілька подібних творів, що появилися у вільному світі та що їх вже трудно подибати на книгарських полицях, зовсім недостатні своєю побіжністю й однобічністю для пізнання багатющої, динамічної, вітальної української духовости. Недостача такого твору дуже збуджує можливості пізнання української культури учнями шкіл українознавства, а в тім і цілим нашим культурним загалом, що мав так мало нагод станути віч-на-віч перед маєстатом українського духа на багатовічній історичній траєкторії . . .

А скільки ж то проблем невирішених, недооцінених у своїй важливості віднотувало правління Р а д и для Справ Культури, як пригадку своїм наслідникам зі „зміною варти"; що наступить після другого СКВУ на постах відповідальних за нормалізацію і поглиблення культуротворчих процесів нашої діяспоральної спільноти!

УКРАЇНСЬКИЙ КОНГРЕСОВИЙ КОМІТЕТ АМЕРИКИ НЕГАЙНО ПОТРЕБУЄ $50,000 НА ПРОДОВЖУВАННЯ АКЦІЇ ОБОРОНИ ЛЮДСЬКИХ ПРАВ ТА НА ВИКОНАННЯ СВОЇХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ВІДНОСНО ДРУГОГО СВІТОВОГО КОНГРЕСУ ВІЛЬНИХ УКРАЇНЦІВ. ДОПОМОЖІТЬ СВОЄЮ ЩЕДРОЮ ПОЖЕРТВОЮ.

UKRAINIAN CONGRESS COMMITTEE OF AMERICA, INC.
302-304 West 13th Street New York, N.Y. 10014

Образотворча виставка Євгенії Мозгової в Денвері

Відома співачка і колишня прімадонна королівської опери в Білгороді, Югославія, Євгенія Мозгова влаштувала у своєму домі 19 серпня 1973 р. виставку олійних картин. У мисткині — різноманітність тематики: краєвиди, портрети, копії відомих картин і власні „фантазії", разом було виставлено 63 картин. На перше місце виступають портрети-лиця, до яких Є. Мозгова має нахил і талант. Портрет молодого хлопця „циган" — дуже оригінальний і гарний.

Вже з 6-го року життя почала цікавитись малярством, приглядаючись до малюнків батька і брата, які їздили до Криму і Кавказу малювати з природи. І тоді, від 6-го року життя почала вчитися під наглядом батька малювати звірят, птахів, метеликів. І хоча молоді роки присвятила вишколенні і вдосконаленні голосу, виступаючи в численних концертах, і як солістка в хорах, а опісля на сцені в операх, то замилування до малярства в неї не заникало, а значно пізніше набрало конкретних форм. Природні обов'язки матері, дружини й бабуні, еміграційні заробіткові труднощі, несприятливі умовини, не дозволили їй скоріше розвинути вроджених малярських здібностей. Картин на виставці було 63, і виставку відвідало около 120 осіб. Сміливий крок влаштувати власну виставку, дав моральне і матеріяльне вдоволення, бо замовлено кілька портретів і продано кілька картин.

Пані Мозгова задумує і на майбутнє працювати над полотнами, вдосконалювати й поширювати природні здібності в малярстві. Як висловився покійний генерал И. Манзенко, побачивши її картини на виставці, влаштованій 75-ним Відділом СУА в Денвері: „в п-і Мозгової є немов би стриманий, прихований розмах і талант".

Євгенія Мозгова малює кераміку і випалює на дереві.

Мирослав Кальба

Ню Йорк започаткував осінню кампанію...

(Закінчення зі стор. 1-ої.)

крайовими спортовими змаганнями й на тому тлі підмітив конечність постійного збільшування членів, бо члени є основою фінансової сили УНС і його служби нашій суспільності. Своє слово И. Лисогір закінчив закликом, щоб вся союзова громада великого Ню Йорку взяла участь в недалекій манифестації в Ню Йорку в 40-річчя голоду на Україні та вислала своїх делегатів на Другий СКВУ і склала на ці й інші національні цілі щедрі пожертви.

Заступниця головного председника пані Марія Душник, яка саме повернулася з міжнародного з'їзду в Відні, згадала що українські жінки всюди, а зокрема в УНС, виконують велику працю й допомагають УНС зростати. На перше місце в Окрузі вибилися секретарки відділів Соня Соколишин, Стаха Милянич, Н. Басараб, Ірена Ткачук, проф. Надія Литвиненко. Вона підкреслила, що для найкращих жінок-організаторок є призначені дві вартісні нагороди: Англомовна Енциклопедія Українознавства та грошева нагорода В дальшому пані Душник поінформувала про продовжування збірки на пам'ятник Лесі Українці на Союзівці і закликала до співпраці місцеві Відділи.

Головний секретар д-р Ярослав Падох дав огляд організаційної праці та її висліднів, як щодо цілого УНС, так щодо місцевої Округи. Вказуючи на її незадовільний стан, бо в цьому році ця Округа впала аж на четверте місце, хоч раніше займала чи боролася за перше місце, він вказав на ряд засобів і заходів для піднесення Округи та виконання її запланованої праці. Він вказував на мету цьогорічної кампанії, яка стоїть під знаком 80-річчя „Свободи" та під знаком недалекої конвенції, на яку мусимо прибути з духом оптимізму, який народжує похід вперед і ріст організації. Пояснивши засади передконвенційної кампанії, яка дає рівну шансу також малим Відділам здобути одну з чисельних надзвичайних і звичайних нагород, які призначено для цієї шестимісячної кампанії суму 10,000 дол., доповідач закликав прияв них до збільшення активности і систематичности передумов успіху на кожному полі активности. Головний контролер Іван Винник здав справоздання із виконування своїх обов'язків, як контролер фінансів і діяльности УНС, ствердив задовільний стан у фінансовій ділянці і закликав до збірної праці для збільшення числа членів УНС. Зокрема подав плян відмічення 80-річчя „Свободи" великим балем в Ню Йорку пізною осінню. Обласний організатор Василь Оріховський підмітив великі можливости організаційної праці в Ню Йорку і околиці і закликав приявних користати з його постійної готовости допомогти їм в праці. В дискусії над доповідями взяли участь А. Копистянський, радник М. Шпитко, д-р В. Палідвор, Є. Манацький, І. Пригода, радник Б. Ластовецький і д-р О. Соколишин. Всі підмічували обставини праці для УНСоюзу і конечність її продовжувати та добитися повного успіху. Після цього представники Екзекутиви вручили нагороди першим переможцям в цьогорічній кампанії і здобувцям пам'яткових відзнак, виданих у 80-річчя „Свободи", а саме за придбання 25 або більше членів в цім році Іванові Пригоді та Василеві Оріховському — золоту відзнаку, а за придбання 10 до 24 членів дано срібну відзнаку Миколі Хоманчукові, д-рові Палідворові, Володимирові Квасові, управителеві „Союзівки", ради. Миколі Шпиткові, Андронікові Копистянському, пані Софії Соколишин і д-рові Ярославові Падохові. Обласний організатор В. Оріховський закликав тих, які придбали срібну відзнаку, доповнити число здобутих членів до 25, щоб швидко здобути ще й відзнаку золоту. В часі зборів підкреслено, що всі особи й всі Відділи повинні подбати, щоб доповнити число своїх членів до того рівня, якого вимагає вибір одного чи більше делегатів на недалеку конвенцію, та дав здобуття права на вибір делегата, бо статут УНС вимагає від делегатів щоб вони активно допомогли в рості УНС. Секретар Відділу з Гемпстед А. Копистянський запросив приявних на свято 80-річчя „Свободи", яке влаштовує його Відділ в Гемпстед в неділю 28 вересня год. 4 по пол., а представники Відділу ч. 293 в Бруклині запросили приявних на бенкет з нагоди 50-річчя їх Відділу, який відбудеться 10-го листопа д а цього року. Подякою за прикладне ведення зборів д-ророві В. Палідворові голова д-р І. Флис закінчив ці перші осінні союзові збори, висловлюючи надію, що, як в Ню Йорку, так у всіх інших Округах розвинеться повна життя та сповнена успіхами ця передконвенційна і ювілейна кампанія.

Під час свого традиційного недільного благословення паломників і туристів, Папа Павло VI в неділю, 16 вересня, висловив надію, що в Чіле не дійде до громадянської війни та закликав до згоди між ворогуючими прошарами чілійського суспільства.

СОНЯШНА ЕНЕРГІЯ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

ли повністю соняшні проміння і в той спосіб збільшили б багатократно видайність використання соняшної енергії. На основі їх обчислень 53 квадратні милі були б спроможні випродукувати мільйон мегаватів. Вони мають намір заінсталювати геліоцентралю свого помислу на пустині в Колорадо. Ця геліоцентраля — на їх думку — може постачати електричний струм та обслужити ним потреби 120 мільйонів людей.

Під теперішню пору діє декілька геліоцентраль, одна з яких устаткована на грецькім острові Нікирос на Егейськім морі; вона постачає соняшною енергією 32 дестилятори морської води, що відсолюють її та постачають солодку воду для 700 мешканців цього острова.

В Австралії, Японії та Ізраїлю працює соняшною енергією біля 100,000 підгрівачів води. В загальному, у світі біля 10 мільйонів людей користується гарячою водою, „звареного" соняшними променями.

Але це тільки початок, бо соняшна енергія, яку людина має даром, відкриває перед людством ворота великих енергетичних можливостей, про які сьогодні можна читати тільки в повістях наукової фантастики.

ФОНД НАГЛОЇ ПОТРЕБИ — СПИСОК, Ч. 136

К. Степовий	Л. Дмитрів	І. Пацай
С. Задойко	І. Клим	О. Подубинський
Р. Тресньовський	З. Пиріг	В. Подубинський
Т. Росоляк	Г. Процюк	А. Кохановський
Д-р Р. Филипович	О. Ленська	С. Зедайко
М. Дзюбас	О. Ласевич	А. Зедайко
В. Проквпюк	Г. Пирожинський	А. Зедайко
Н. Шлапак	С. Федюк	Ю. Де Стефано
М. Мартиненко	М. Осідач	Т. Турко
О. Мартиненко	М. Осідач	І. Бекейдж
М. Мацюк	А. Конотопський	Г. Макемул
В. Войко	В. Сафрон	Л. Придаткевич
М. Турчин	А. Чопек	Ю. Гордієнко
А. Янощак	І. Галонська	І. Лободич
І. Варна	М. Волюк	Н. Нагай
Д. Скордий	М. Волюк	Н. Починок
О. Акампора	М. Волюк	Т. Сушків
М. Паркінсон	М. Волюк	О. Сушків
О. Комар	М. Волюк	О. Сушків
І. Едлінський	С. Деркач	А. Пашко
Д-р Р. Флюнт	Г. Лазуренко	І. Гніздовський
В. Гриців	І. Лазуренко	М. Волошин
Л. Онишкевич	Г. Лазуренко	І. Волошин
Л. Онишкевич	Н. Лазуренко	Р. Волошин
Л. Онишкевич	М. Стефанишин	Р. Волчук
Е. Шпчик	о. Е. Шараневич	Р. Волчук
Е. Шпчик	М. Захарко	С. Качуба
М. Ковальський	М. Габер	У. Каменецький
П. Шпик	Г. Войко	М. Мельникович
А. Лукачин	М. Кошетур	
о. І. Нагаєвський	М. Дмитрів	

Сума проголошених чеків ..... $ 385.80
Раніше проголошено ..... $ 32,546.71

РАЗОМ ..... $ 32,932.51

ПОДВОЇЛИСЯ ЦІНИ й ПОДВОЇЛИСЯ ВАШІ ЗАРОБІТКИ.
ЧАС ВАМ ПОДВОЇТИ СВОЄ ЖИТТЄВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ В УКРАЇНСЬКОМУ НАРОДНОМУ СОЮЗІ!

З глибоким смутком повідомляємо
Членів Церковного Хору св. Юра в Ню Йорку,
що 13-го вересня 1973 року, несподівано, відійшов
у Вічність
Член нашого Хору

†

бл. п.

МИКОЛА (КОЛЯ) ПРИПЛЕСЬ

ПОХОРОНИ відбулися в понеділок, 17-го вересня 1973 р. з церкви св. Юра в Ню Йорку, на Українському Православному Цвинтарі в Бавнд Бруку, Н. Дж.

Достойний Дружині і Родині, складаємо наші найщирші співчуття.

Замість квітів на могилу Колі Приплеся, складаємо на будову церкви св. Юра в Ню Йорку 100.00 дол.

УПРАВА і ЧЛЕНИ ХОРУ СВ. ЮРА

ГОЛОВНА УПРАВА КАРПАТСЬКОГО СОЮЗУ
ощим запрошує Членів та Прихильників на
ЗУСТРІЧ КАРПАТСЬКИХ УКРАЇНЦІВ
яка відбудеться
на Оселі Робітничого Союзу „ВЕРХОВИНА"
в суботу, і неділю, 22 і 23 вересня ц. р.
В ПРОГРАМІ:
• Загальні Збори Карпатського Союзу;
• Доповідь Д-ра Вінкентія Шандора на тему „Підстави декларації та її значення" (Декларації прийнятої на З'їзді у вересні 1972 р.);
• ВЕЧІРКА
Просимо голоситись прямо у Адміністрації „Верховина", Glen Spey, N.Y., tel.: (914) 856-1323

КОМУНІКАТ
ШАХОВОЇ ЛАНКИ СУАСТ-СХІД
ТУРНІР ЗА ІНДИВІДУАЛЬНУ ПЕРШІСТЬ СУАСТ-СХІД
— відбудеться —
на Оселі Українського Робітничого Союзу
„Верховина" в Глен Спей, Н. Й.
в днях 22-23 вересня 1973 року
• Початок змагань в суботу, 22, о год. 10-ій рано.
• Система гор швайцарська, п'ять рунд.
• Нагороди: перехідні чаші за 1 і 2 місця, та шаховий годинник.
• Провідником турніру буде д-р Орест Попович.
• Господарем УСО „Тризуб", Філядельфія.
За Ланку Шахів СУАСТ-Схід
Д-р ОРЕСТ ПОПОВИЧ

Балетна Школа
РОМИ ПРИЙМИ-БОГАЧЕВСЬКОЇ
62 ST. MARKS PL.
NEW YORK, N.Y.
Рік 1973/74
НЮ ЙОРК — Реєстрація класи хлопців на характерні та народні танці та нова класа ритміки і балету для пань та панночок в п'ятницю, 28-го вересня від 5-6:30 по пол. Класи балету вожного вівторка, четверга і суботу.
НЮАРК — Класи балету понеділок в школі св. Ім. Хрестителя, від 3-7 по пол.
ПОНКЕРС — Класи балету та народніх танців кожної середи від 3-6 по пол., школа св. Михайла.
Інформації телефонічно
(212) OR 7-7187

Марія Прядка
ШКОЛА ТАНКУ
ДІТИ — МОЛОДЬ — ДОРОСЛІ
• Ballet • Jazz
• Disco • Tap
• Foxtrot • Slimnastics
Старші — Приватно і класові інструкції в балевій залі
50 SOUTH ORANGE AVENUE
SOUTH ORANGE VILLAGE, N.J.
(201) 762-7709 РЕЄСТРУЙТЕСЬ ТЕПЕР!

†

В глибокому сумі повідомляємо Рідних та Знайомих,
що 19-го вересня 1973 р. в Трентоні, Н. Дж.,
по довгій і тяжкій недузі, на 79 році життя,
відійшла у Вічність
наша Дорога МАМА, БАБУСЯ і ПРАБАБУСЯ

св. п.

ЛЮДМИЛА ВЕРЕМІЄНКО

народжена 1896 р. на Чернігівщині, Україна.

ПАНАХИДА за спокій душі Спочилої буде відправлена в п'ятницю, 21-го вересня 1973 р. о 7-ій год. веч. в похоронному заведенні Кошика при 990 S. Broad St., Trenton, N. J.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбудуться в суботу, 22 вересня 1973 р. о 9-ій год. ранку в церкві св. Юрія Переможця в Трентоні при 331 Center St., а звідти на Український Православний Цвинтар в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Горем прибиті:
ЛЕОНІД і МИКОЛА — сини
СОФІЯ і ТАМАРА — невістки
МАРІЯ, ЮРКО, КЕРОЛ, ЛЕСЯ і МИКОЛА — внуки
ХРИСТИНА і ПЕТРУСЬ — правнуки

†

УПРАВА НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА ім. ШЕВЧЕНКА в ЗСА

у великому смутку повідомляє Членство і Прихильників Української Вільної Науки, що 17-го вересня 1973 р. відійшов у Вічність на 82-му році життя

Проф. Д-р

ОСКАР ГАЛЕЦЬКИЙ

дійсний член НТШ, визначний польський вчений-історик, Почесний Президент Польського Наукового Інституту Америки, б. професор Фордгем і Колюмбійського Університетів, автор численних наукових праць.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

†

Ділимося сумною вісткою з Родиною і Знайомими,
що в середу, 12-го вересня 1973 року,
несподівано, відійшов у Вічність
наш Незабутній

ЧОЛОВІК, ТАТО, БРАТ і ДІДО

сл. п.

РОМАН ДІДУР

народжений 4-го травня 1898 року у Львові.

ПОХОРОН відбувся в суботу, 15-го вересня 1973 р. в Торонті, Канада.

В глибокому смутку:
дружина — ЕВА
донька — АННА ГАВРИЛЮК з мужем д-ром ОРЕСТОМ
внуки — АНДРІЯННА, МАРКІЯН і БОРИСИК
брат — МИКОЛА
Близька і дальша Родина в Канаді, ЗСА й Україні

КОМІТЕТ ОБ'ЄДНАНИХ АМЕРИКАНСЬКО-УКРАЇНСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ ВЕЛИКОГО НЮ ЙОРКУ
МЕТРОПОЛІТАЛЬНИЙ ВІДДІЛ УКРАЇНСЬКОГО КОНГРЕСОВОГО КОМІТЕТУ АМЕРИКИ
при співучасті
Відділів УККА у Бріджпорті, Конн., Бруклині, Н. Й., Гемстеді, Н. Й., Йонкерс, Н. Й., Вінгем, Н. Дж., Джерзі Сіті, Н. Дж., Елізабеті Н. Дж., Ньюарку-Ірвінгтоні, Н Дж., Ню-Бронсвіку, Н. Дж., Пасейку, Н. Дж. та Трентоні, Н. Дж.
— влаштовує —
в неділю, 23-го вересня 1973 року
У 40-РІЧЧЯ ВЕЛИКОГО ГОЛОДУ НА УКРАЇНІ В РОКАХ 1932-1933
ВСЕНАРОДНЮ ДЕМОНСТРАЦІЮ
проти народовбивства та всякого рода насильства Москви над українським народом, нищення Української Церкви, української культури та ограблювання України з її природних духових й матеріяльних цінностей.
В ПРОГРАМІ:
1) О год. 10-ій ранку: ВОГОСЛУЖЕННЯ в усіх українських церквах Ню Йорку.
2) О год. 12:30 по пол.: Збірка на 47-ій вулиці на схід від 5-ої Авеню.
3) О год. 1:15 по пол.: Маніфестаційний похід П'ятою авеню до площі Вендшел в Центральному парку.
4) О год. 2:00 по пол.: ДЕМОНСТРАЦІЯ на площі Вендшел в Центральному парку. Промовці: сен. ДЖЕЙМС БОКЛІ, проф. Л. ДОБРЯНСЬКИЙ, проф І. ВОВЧУК, ред. Я. ГАЙВАС.
5) О год. 3:30 по пол.: Демонстраційний похід під Совєтську місію.
До участи запрошено Преосвященніших Владик та Високопреподобне й Всечесне Духовенство Українських Церков.
В поході і маніфестації візьме участь сумівська оркестра „ВАТУРИН" з Торонта під керівництвом маестра В. КАРДАШа".
Громадянє! Візьміть масову участь у цій демонстрації та покажіть, що нам не байдужою є доля наших братів та сестер на Рідних Землях та знищуючій нашої Батьківщини.

КРАЙОВА ПЛАСТОВА СТАРШИНА ЗАКЛИКАЄ
все Юнацтво, Старше Пластунство, Сеніорат та Пластприят
ДО НАЙЧИСЛЕННІШОЇ УЧАСТИ
У ВСЕНАРОДНІЙ ДЕМОНСТРАЦІЇ
В 40-РІЧЧЯ ГОЛОДУ В УКРАЇНІ
що відбудеться в неділю, 23-го вересня ц. р. в Ню Йорку
Збірка всіх Пластунів і Пластунок (в одностроях) та Членів Пластприяту о годині 12:30 при 47-ій вулиці і 5-ій Авеню.

НЕДІЛЯ, 23-го ВЕРЕСНЯ 1973 р. Год. 5:00 по пол.
МИСТЕЦЬКІ ФУТБОЛЬНІ ЗМАГАННЯ ШЕЙФЕР ЛІГИ
Площа: FARCHER'S GROVE Union, N.J.
Чорноморська Січ — Passaic Italians
Передзмаг — год. 12:00 дня, Orange Park
ЧОРНОМОРСЬКА СІЧ II — UNITED SPORT CLUB

Замість квітів на свіжу могилу
сл. п. інж. Юрія Левицького
зложили на НТШ в ЗСА:
по 25 долярів — Тов. „Самопоміч", Відділ УНС 437, Роман Куціль;
по 10 долярів — мгр. Роман Чорнобіль, Михайло Малиновський, п. Марія Криканівська, інж. Мирослав Тицький, п-ство проф. Омелян і Марія Омецінські, п-ство інж. Петро і Марія Лещишин, вик. Ярослав Матковський, п-ство Роман і Дарія Типовницькі, Степан Яріш;
по 5 долярів — Богдан Хом'як, проф. Ірена Костинюк, п. Марія Хомечук, Михайло Куликі, Євген Куликі, п. Олена Харамбура, Степан Грицелюк.
Разом 175 долярів.
Збірщик: Михайло Малиновський, Рочестер, Н. Й.

Почалася 28-ма сесія Об'єднаних Націй...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

лови еквадорської делегації в ОН Леопольда Бенітеса, якого обрано таємним голосуванням на президента Генеральної Асамблеї ОН. Л. Бенітес належить до групи відомих південноамериканських політичних діячів з досить виразною негативною настановою до ЗСА. На форумі ОН він активний упродовж останніх дев'ятнадцяти років. Переймаючи ведення нарад Генеральної Асамблеї, Бенітес виголосив досить довгу промову, у якій з'ясував своє розуміння ролі і завдань ОН на сучасному етапі політичної ситуації у світі, виразно висловлюючися проти „політики сили" у міжнародних відносинах та за „інтеграцію світової спільнота". За словами Бенітеса, Об'єднані Нації та їхні органи повинні внявити „динамізм", зокрема, коли йдеться про практичне пристосування резолюцій і декларацій ОН. У своєму слові Бенітес дуже позитивно і тепло згадав загиблого чілійського президента С. Альєнде, як „людину, яка любила свій народ і боронила своїх ідеалів своєю кров'ю й життям".

Прийняття нових членів ОН

Засадничо, прийняття в члени ОН двох німецьких держав і Багами мало бути тільки формальністю. Все таки, ця формальність натрапила на труднощі у зв'язку з становищем делегації Ізраїлю, яка опротестувала прийняття до ОН Німецької Демократичної Республіки. Виступаючи по цьому питанню на сесії, ізраїльський амбасадор Йозеф Текоаг підняв ряд закидів проти Східньої Німеччини, обвинувачуючи східньо-німецький уряд в небажанні дати належне відшкодування за жертви, що їх принесли жиди за час панування Гітлера в Німеччині, а також у тому, що Східня Німеччина дає активну підтримку арабам у їхній боротьбі з Ізраїлем. Підтримуючи прийняття в члени ОН Західньої Німеччини, ізраїльська делегація „зареєструвала формально свою опозицію проти допущення Німецької Демократичної Республіки".

Дискусія з цього приводу не мала фактично впливу на остаточний вислід, а була подумана тільки як своєрідна „демонстрація". Генеральна Асамблея ОН прийняла в члени обидві німецькі держави і Багаму, збільшуючи таким чином число членів ОН до 133 і наближаючи цю організацію до справді універсального ідеалу.

„Старший брат" і „молодші брати" в ОН

На цій Генеральній Асамблеї є, очевидно, присутні делегації також СССР, Української ССР та Білоруської ССР. Совєтську делегацію очолює Я. Малік, а Українську ССР — Володимир Н. Мартиненко. Заповіджений є приїзд совєтського міністра закордонних справ СССР А. Громика, міністра закордонних справ Української ССР Г. Г. Шевеля та міністра закордонних справ Білоруської ССР А. Е. Гуріновича.

В перший день нарад, коли відбувалося таємне голосування на президента Генеральної Асамблеї ОН, трапилася подія, яка продемонструвала підлегле відношення „молодшого брата" — Української ССР до „старшого брата" — совєтської делегації з Москви. До голосування викликувано представників делегацій держав за абеткою. Припадок хоче, що Українська ССР є у списку якраз перед СССР за латинською абеткою (Ukrainian SSR, Union of Soviet Socialist Republics). Викликаний український делегат, підійшовши до виборчої урни, не вкинув за свою чергою свого балота, а виждав, заки підійде представник совєтської делегації, яку викликано зараз після делегації Української ССР, пропустив його, щоб уможливити совєтському делегатові першому кинути балот в урну. Щойно після того, як совєтський делегат відійшов, делегат Української ССР віддав голос. Як видно, навіть на форумі ОН поза кордонами СССР, зобов'язує при кожній нагоді „пошанівок" для „старшого брата". Цей, здавалося б, незначний фрагмент, має чималу вимову і демонструє підлеглу позицію нібито суверенної Української ССР з нібито незалежним представництвом при ОН.

Світличка 83-го Відділу СУА в Ню Йорку

Непомітно літо замінилося в осінь і тисячі розсміяної, обсмаленої соняшними вітрами дітвори повернулися з вакаційного дозвілля до школи. У вільні від науки хвилини наші школярі заповняють залі молодечих організацій, курсів українознавства, спішать на лекції музики чи балету. Заохота до всієї цієї активності виходить в першу чергу від батьків, які хочуть виховати дітей не тільки на вартісних одиниць, але також і на вартісних українців. Першим кроком у здійсненні цієї мети — це українська світличка, де від трьох років життя дитина має нагоду перебувати у гурті ровесників та на приступному їй поземі розвивати здібності, зацікавлення та любов до рідного.

83-ий Відділ СУА в Ню Йорку від 1971-го року опікується світличкою, яку провадить Євгенія Вацик у приміщенні чепурної кляси передшкілля школи св. Юра. Кляса має свій вихід на простору терасу, де в теплу пору діти можуть гратися у повній безпеці від вуличного руху. Отці Василіяни, розуміючи потребу світлички у вихованні дітей, відступають це приміщення за мінімальною винагородою. Мартуся Вацик, молоденька юначка 30-го пластового куреня, допомагає матері у переведенні зайнять. Діти кожночасно є під опікою і тому п-і Вацик може поцікавитися кожною дитиною зокрема. Світличка вже здобула собі добре ім'я і в минулому навчальному році зареєструвала 26 дітей.

Пані Вацик, членка 1-го Відділу СУА, завжди опрацьовує на підставі виховного правильника Централі СУА, цікаву програму для вихованків. Учителька присвячує багато уваги ручним роботам, бо саме в цей спосіб мала дитина може себе найкраще проявити. В минулому році діти залюбки виготовляли оригінальні снігові баби, Вертеп з паперу та різні звірята з картоплин і протичок. Діти також садили зернятка у прозорих коробочках, і опісля доглядаючи їх, спостерігали розвій рослин. Щорічно світличка підготовляє свої свята, як також бере участь у більших виступах.

Замітними, минулого року, були відвідини св. Миколая у світличці, участь дітей у Вертепі на Ялинці 83-го Відділу та багата програма, яку на запрошення 1-го Відділу світличка підготовила на Свято Матері того ж Відділу. Разом з дітьми інших садочків діти вітали Верховного Архиєпископа на летовищі Ля Гвардія, кидаючи в його стіп квіти. червні відбулося урочисте закінчення навчання, на якому учасники одержали старанно виготовлені пам'яткові дипломи.

Допоміжним фактором у провадженні світлички є співпраця між учителькою, опікункою світлички з рамени Відділу, Мартою Данилюк, та Батьківським комітетом, який в минулому році очолювали Дарія Мінцінська і Оксана Стусик. Завдяки цій співпраці світличка набула чимало добірних книжечок, іграшок, патефон та органи, з яких діти кожночасно користають. Пані Данилюк склала монтажі з нагоди Ялинки і Свята Матері, а п-і Стусик виконувала декорації, строї на Свято Матері та дипломи.

Світличка знову зачне 15-го вересня навчання. 83-ий Відділ сподівається, що цього року, як і в минулому, діти багато скористають зі своїх спільних гор і зайнять і на майбутнє винесуть з них не тільки гарний спомин, але — бажання записатися до рідної школи, до своїх організацій.

К. Ч.

MALE

POWER PRESSMAN
— 9 wire bending, to help foreman. Freeport area, good salary, overtime, benefits.
Call (516) 379-4232

IMMEDIATE OPENING FOR
TOOL & DIE MAKER
High salary, overtime & fringe benefits.
Call 432-4501

MAINTENANCE MECHANIC
Opportunity for individual with plant maintenance experience. Paid Company benefits. Disposition offers exceptional security and opportunity. Apply in person to:
Mr. J. V. Zirkis, tel.: 274-6101
TENNECO CHEMICALS INC.
Intermediate Division
19 East 5th Street
Paterson, N.J.
An equal opportunity employer

ПОРТЕР
Повний час праці. 11 р. - 8 веч., включаючи гарячий „полуденок". Приватна школа в Менгетені. Голоситись особисто до
100 East End Ave., N.Y.C.
Питати за Mr. Maticka
8 am - 4 pm

CARPENTER
We are looking for a carpenter with a minimum of 5 years. Experience. Should be familiar with industrial plant maintenance. Must be able to make repairs, build new construction, make layout and construct office. Call Personnel Dept.
(201) 432-7200
or apply in person to
THE HARTZ MOUNTAIN CORP.
305 Broadway, Jersey City, NJ

WAREHOUSE WORKERS
General warehouse work. We need order pickers, packers, stockmen, and dockman. No experience or English required. Free transportation from Journal Square to Company location. Apply in person to
THE HARTZ MOUNTAIN CORP.
305 Broadway
JERSEY CITY, N.J.

ПОШУКУЄТЬСЯ
МУЖЧИНУ
до прибирання в будинку, в околиці Асторії, Н. Й., в суботи і неділі. Добра платня. Тел. від 10-9 веч.
(212) 786-4124

Л. ЛУЦІВ
ОЛЬГА КОБИЛЯНСЬКА
Ціна 80 центів
"SVOBODA"
81-83 Grand Street
Jersey City, N.J. 07303

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

СТЕПАН СУКМАНОВСЬКИЙ — член УНС Відд. 325 Т-ва Запор. Січ в Бруклині, Н. Й., помер 25 серпня 1973 р. на 61 р. ж. Нар. в Бруклині, Н. Й. і став членом УНС 1941 р. Полишив у смутку дружину Марію, дочку Степанію, брата, 2 сестри. Похорон відбувся 28 серпня ц. р. на цвинтарі св. Івана в Мідле Вілладже, Н. Й.
Вічна Йому Пам'ять!
В. Ціпа, секр.

ГЕЛЕНА РУДНИЦЬКА, членка УНС Відд. 204 ім. о. А. Гончаренка в Ню Йорку, Н. Й. померла 2 червня 1973 р. на 74 р. ж. Нар. в с. Замочок, пов. Жовква і стала членкою УНС в 1939 р. Полишила в смутку дочку Катерину і сина Івана.
Вічна Їй Пам'ять!
Секретар

ТЕОДОР БЕЗУШКО, член УНС Відд. 70 Т-ва Укр. Поступовий Клюб в Джерзі Сіті, Н. Дж., помер 18 серпня 1973 р. на 83 р. ж. Став членом УНС 1923 р. Полишив у смутку 2 дочки: Дороту і Любов, 4 внуків. Похорон відбувся в серпні ц. р. на цвинтарі Дж. Вашінгтон Меморіял Парк, Парамус, Н. Дж.
Вічна Йому Пам'ять!
М. Жук. секр.

ДАНИЛО ВАСИЛЬ, член УНСоюзу Відд. 370 в Ню Гейвен, Конн. помер 4 вересня 1973 р. на 66 р. ж. Нар. в с. Горішній, пов. Турка. Залишив у смутку дружину Любу, 2 братів, сестру і внуків. Похорон відбувся на цвинтарі св Лаврентія.
Вічна Йому Пам'ять!
В. Гіна, секр.

ЧЧКАН ЯРОСЛАВ — член УНС Відд. 153 Т-ва ім. Л. Мишуги у Філядельфії, Па., помер 25 серпня 1973 р. на 52 р. ж. Нар. в Дрогобичі, Україна і став членом УНС в 1962 р. Полишив у смутку дружину Ірену, дочку Оксану, сина Ореста, батьків в Україні. Похорон відбувся 1 вересня ц. р. на цвинтарі св. Марії на Факс Чейзі, Філядельфія, Па.
Вічна Йому Пам'ять!
І. Скіра, секр.

ПЕТРО ЛЮБЧИК, член УНС Відд. 296 Б-ва св. Михаїла в Ню Кенсінгтон, Па., помер 17 серпня 1973 р. на 89 р. ж. Став членом УНС в 1933 р. Полишив у смутку: Марію, Ольгу, Івашу, Олешана і Волтера та 8 внуків і 5 правнуків. Похорон відбувся на цвинтарі Юніон в Арнолд, Па.
Вічна Йому Пам'ять!
Секретар

ВАСИЛЬ АНТІШ, член УНС Відд. 362 Т-ва Просвіта в Бристоль, Па., помер 23 серпня 1973 р. на 77 р. ж. Нар. в Ярославському пов. і став членом УНС в 1934 р. Полишив у смутку дружину Анну, доньки: Марію і Катерину. Похорон відбувся 27-го серпня ц. р. на цвинтарі в Лангорні, Па.
Вічна Йому Пам'ять!
Секретар

МИХАЙЛО КЛЮЧКА, член УНС Відд. 331 Т-ва ім. От. Мельничука в Міллыллі, Н. Дж., помер 25 серпня 1973 р. на 82 р. ж. Полишив у смутку 3 синів: Вільяма, Степана і Волтера, доньку Марію, 7 внуків і 4 правнука. Похорон відбувся 27 серпня ц. р. на цвинтарі св. Миколая, в Міллыллі, Н. Дж.
Вічна Йому Пам'ять!
И. С. Романюк, секр.

Інж. РОМАН В. БАРАНСЬКИЙ, член УНС Відд. 287 Т-ва Сини України в Джерзі Сіті, Н. Дж., помер 20 серпня 1973 р. на 63 р. ж. Нар. в Норттемптоні, Па., і став членом УНС в 1950 р. Полишив у смутку дружину Лідію, сина Любомира, доньку Христину, 2 внуків, сестру, 2 братів і родину. Похорон відбувся на Укр. Православ. Цвинтарі в Бавид Бруку, Н. Дж.
Вічна Йому Пам'ять!
О. Стецура, секр.

КОНСТАНТИН ПІШКУЛА — член УНС Відд. 45 Т-ва Любов у Філядельфії, Па., помер 30 серпня 1973 р. на 79 р. ж. Нар. в с. Копилельці, Україна і став членом УНС в 1915 р. Полишив у смутку дружину Євдокію, дочку Віру, 2 внуків і брата. Похорон відбувся 4 вересня ц. р. на цвинтарі св. Марії на Факс Чейсі, Філядельфія, Па.
Вічна Йому Пам'ять!
Секретар

ТАРНАВСЬКИЙ ЯРОСЛАВ, член УНС Відд. 352 Б-ва св. Арх. Михаїла в Честері, Па. помер 26 серпня 1973 р. на 50 р. ж. Нар. в с. Дорожові, пов. Самбір і став членом УНС в 1951 р. Полишив у смутку дружину Марію, дочок: Наталію, Олю та Галю і внучку. Похорон відбувся 29 серпня ц. р. на цвинтарі Lawn Croft, Linwood, Pa.
Вічна Йому Пам'ять!
Секретар

ВОЛОДИМИР ГРЕХ, член УНС Відд. 117 в Ню Йорку, Н. Й., помер 26 серпня 1973 р. на 51 р. ж. Нар. в с. Медуи, Україна. Полишив у смутку дружину Тессі, сина Алекса. Похорон відбувся 29 серпня ц. р. на цвинтарі Maple Grove, New York City.
Вічна Йому Пам'ять!
Анна Васараб, секр.

МИКОЛА ПОНЕДІЛОК
РЯТУЙТЕ МОЮ ДУШУ
Повість
- 504 сторінок — 27 розділів — кожний з них становить окрему цілість.
- Передмова Юрія Клинового.
- Обкладинка та 28 односторінкових ілюстрацій Едварда Козака - Ека.

Ціна: $8.00. Пересилка: 21 ¢ від примірника. Замовляючі зі стейту Ню Джерзі додатково платять 5% стейтового податку. ■ Книжку висилаємо по одержанню повної належної суми. Належність слати чеками або поштовими переказами:
- SVOBODA, 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303.

УКРАЇНСЬКА СВІТЛИЧКА ДОПОМАГАЄ БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДИТИНУ.

Складати гроші чи позичати **найкорисніше**
У ФЕДЕРАЛЬНІЙ КРЕДИТОВІЙ КООПЕРАТИВІ
САМОПОМІЧ в НЮ ЙОРКУ
- ДИВІДЕНДА від членських вкладностей у ВИСОТІ 5.25% РІЧНО.
- Виплачуємо ЧВЕРТЬРІЧНО.
- Забезпечення на життя відповідно до суми вкладностей аж до висоти $1,000.00.
- Федеральне забезпечення вкладностей до висоти $20,000.00 на одного члена.
- ПОЗИЧКИ ДО СПЛАТИ В ДОГІДНИХ РАТАХ І НА НИЗЬКІ ВІДСОТКИ — забезпечені на випадок смерти, а також на випадок тривалої непрацездатности — ДО ВИСОТИ $10,000.00.

АДРЕСА:
SELF RELIANCE (N.Y.) FEDERAL CREDIT UNION
108 Second Avenue • New York, N.Y. 10003
Tel.: (212) 473-7310

Тел.: (201) 246-0549 (Office & residence)
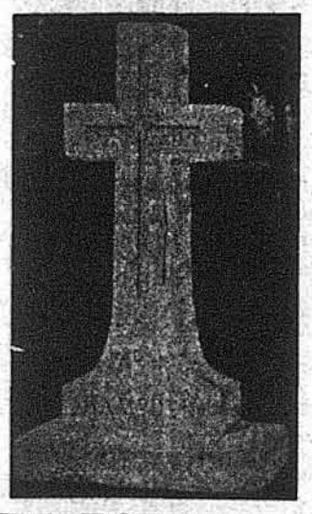
SOUTH BOUND BROOK MONUMENT CO.
Власник Ю. БЕЗСОНІВ
- Авторизовані репрезентанти, виконавців гранітних робіт нам'ятника Тарасові Шевченкові у Вашингтоні.
- Приймаємо замовлення й ставимо гранітні й мармурові пам'ятники мавзолеї, статуї, різнож у бронзі, огорожі й лави на всіх цвинтарях.

Office and Residence:
Box 445 A, Cedar Grove Rd., Somerset, N.J. 08873
(напроти „Українського Села", у віддалі 3-ох хвилин від Церкви-Пам'ятника)
Mailing Address:
P.O. Box 316, So. Bound Brook, N.J. 08880
Displays:
127 Main Street, So. Bound Brook, N.J. 08880

Різне

Українське Висилкове Бюро
ROMAN PARCEL SERVICE
141 2nd Ave., New York City
Tel.: (212) 475-7430
ВИСИЛАЄ ПАЧКИ З ОДЯГОМ І ХАРЧАМИ В УКРАЇНУ І ДО СССР. Маємо на складі все потрібне до висилки. Посилаємо також РУБЛЕВІ ЦЕРТИФІКАТИ, АВТА, МОТОЦИКЛІ, ХОЛОДІЛЬНИКИ і ТЕЛЕВІЗОРИ. Урядові години: від понед. до п'ятниці 8:30-6:00 веч., в суботу 8:30-5:00 веч. В неділю від 10-1 по пол.

FOR RENT
in Jersey City, N.J., across Ukr. Cath. School at Bentley Ave. — APARTMENT
2 large rooms and kitchen, newly decorated. Call evenings (201) 432-3241

REAL ESTATE
ХОЧЕТЕ ПРОДАТИ АБО КУПИТИ
БУДИНОК, БИЗНЕС, ЗЕМЛЮ
звертайтеся до
УКРАЇНСЬКОЇ ФІРМИ
GEMINI REAL ESTATE CO.
98 — Second Avenue
New York, N.Y. Tel.: 477-6400

GLEN SPEY AREA
COUNTRY & LAKE PROPERTIES
Call: Gibson McKean
DAVIS R. CHANT REALTORS
Eldred, N.Y. (914) 956-8426

НА ПРОДАЖ В КЕРТОНКСОНІ, Н.И.
ДІМ-РАНЧА
Мурований, венір, має 7 років, 4 спальні, в досконалому стані, велика вітальня, їдальня, кухня, чудовий вид, гараж на 2 авта, викінчена пивниця, олив. огрівання, ½ м. до Союзівки, можна зараз зайняти. Змушені продати.
Ціна $47,000.00.
Тел.: (914) 626-2781

Brooklyn — Cypress Hills Area
Price just reduced on large attached, frame, 2 family — 5 bedroom
HOUSE
Good income. Many extras.
Call (516) 328-8818
Price $36,000.

УКРАЇНСЬКА СВІТЛИЧКА ВЧИТЬ ВАШУ ДИТИНУ РІДНОЇ МОВИ, МОЛИТВИ И ПІСНІ. ПОШЛІТЬ И ТУДИ!

Funeral Directors

Theodore WOLINNIN, Inc
Директор
Похоронного Заведення
123 East 7th Street
NEW YORK, N.Y. 10009
Tel.: GR 5-1467
СОЛІДНА ОБСЛУГА

ПЕТРО ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Займається Похоронами
в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
КОНТРОЛЬОВАНА ТЕМПЕРАТУРА.
PETER JAREMA
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y.
ORegon 4-2568

SINKOWSKY
FUNERAL SERVICE
3362 Boston Rd.
NEW YORK, N.Y. 10469
Tel.: 863-2475
Директор ИОСИФ СЕНКОВСЬКИЙ
Завідує влаштуванням похоронів в каплицях, положених в кожнім районі міста. Похорони по мінімальних цінах.

No Sweat Savings.

Sometimes the hardest work of all is trying to save a few extra dollars. Those everyday necessities just seem to eat up your paycheck until there's nothing left to tuck away for the future.

But there is an easy way to build a nest egg. The Payroll Savings Plan. Just sign up where you work, and any amount you specify will be set aside from each paycheck and used to buy U.S. Savings Bonds. It's so simple, you almost forget your money's there working for you.

And, pretty soon, you'll be surprised at how your savings have grown.

The Payroll Savings Plan. Takes some of the perspiration out of planning ahead.

Take stock in America.

Bonds mature in less than six years.

The U. S. Government does not pay for this advertisement. It is presented as a public service in cooperation with The Department of the Treasury and The Advertising Council.

NP-74-1B

ТАРЗАН, Ч. 6996. Каану приходить на рятунок

Ці бідні люди виснажені гарячкою. — Вони навіть не зможуть натішитися моєю стратою ...

Ого ... Ось один фанатик, який має досить сили, щоб вбити мене перед запланованим часом!

Каану!!
Здоров, Тарзане! Тепер моя черга врятувати тобі життя!!